

Sonata nr 12 - Biuletyn Informacyjny Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych

Nr 12
grudzień 2000

Biuletyn Informacyjny Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych, Inwalidów, Ich Opiekunów i Przyjaciół w Gliwicach

*„Największymi ograniczeniami z jakimi się spotykamy są te, które wyznaczamy sobie sami.”
/ - /*

Z okazji zbliżającego się dnia Narodzin Pańskich oraz przełomu wieków, wszystkim osobom niepełnosprawnym, inwalidom, ich opiekunom i przyjaciołom życzymy, aby Święta upłynęły w pełnej ciepła rodzinnej atmosferze, pośród życzliwych ludzi. Życzymy Państwu miłości - aby nas kochano takimi jakimi jesteśmy, ale również abyśmy sami umieli kochać. Życzymy Państwu zdrowia, ale również chęci do samodzielnego dbania o to zdrowie, a przede wszystkim możliwości i środków potrzebnych do dbania o siebie. Życzymy nam wszystkim abyśmy spotkali życzliwość, tolerancję i wyrozumiałość, ale również sami bądźmy życzliwi, tolerancyjni i wyrozumiali. Każdy z nas ma własne marzenia i oczekiwania związane z wejściem w trzecie tysiąclecie. Życzymy wszystkim, aby spełniły się z nawiązką.

Zarząd SON

[w górę](#)

DZIAŁALNOŚĆ STOWARZYSZENIA SON W GLIWICKIM OŚRODKU INTEGRACJI NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Sekcje specjalistyczne:

w każdy poniedziałek: dyżur Sekcji Chorych na Osteoporozę;

w każdy wtorek: dyżur Sekcji Chorych nowotworowe i endokrynologiczne;

jedna środa w miesiącu: dyżur Sekcji Chorych na Stwardnienie Rozsiane.

Integracyjne Studio Artystyczne SON:

w każdy wtorek;

dyżury Skarbnika SON:

pierwszy i ostatni poniedziałek miesiąca;

Ponadto w Akademii Edukacji Życiowej:

prelekcje, wykłady, warsztaty, prezentacje tematyka i czas z wyprzedzeniem przedstawiane na tablicy ogłoszeń GOIN oraz prezentowane w prasie lokalnej i regionalnej.

czytelnia, oglądanie telewizji, gry zespołowe i inne rodzaje spędzania czasu indywidualnego:

wyłącznie poza godzinami zajęć grupowych przedstawionych powyżej.

Telefon GOIN: 332-44-49.

[w górę](#)

Wcześniejsze emerytury z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym

[w górę](#)

Zwolnienia przedmiotowe od podatku dochodowego

1.renty inwalidów wojennych i wojskowych,

2.odszkodowania otrzymane na podstawie przepisów prawa administracyjnego, prawa cywilnego i na podstawie innych ustaw (np. odszkodowania za uszkodzenie ciała w wyniku wypadku samochodowego, za wypadek przy pracy, renty odszkodowawcze z PZU),

3.kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych,

4.zasiłki (dodatki) rodzinne i pielęgnacyjne, zasiłki wychowawcze,

5.kwoty pomocy finansowej ze środków pomocy społecznej i zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, wypłacane na zmniejszenie wydatków mieszkaniowych, dodatek energetyczny dla kombatantów,

6.kwoty pomocy finansowej ze środków pomocy społecznej i zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, wypłacane na zmniejszenie wydatków mieszkaniowych,

7.dodatek energetyczny dla kombatantów,

8.świadczenia z pomocy społecznej : zasiłki, renty socjalne, świadczenia rzeczowe oraz zapomogi ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz funduszy związków zawodowych

9.świadczenia rzeczowe otrzymywane przez emerytów i rencistów z macierzystych zakładów pracy,

10.stypendia naukowe,

11.świadczenia pieniężne przyznane na podstawie ustawy z 31 maja 1996 r. o świadczeniu pieniężnym, przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR.

[w górę](#)

Wydatki na cele rehabilitacyjne - przykłady

1.Adaptacja i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności:

likwidacja barier architektonicznych, budowa podjazdów lub montaż dźwigów dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, poszerzanie drzwi likwidacja progów, wyburzanie ścian działowych, założenie okien zamykanych z niskiego poziomu posadzki antypoślizgowe..likwidacja wanny i założenie specjalnego brodzika oraz siedziska dla osób niepełnosprawnych ruchowo , założenie „wiszącego” sedesu oraz umywalki „bez nogi”, umożliwiającej swobodne podjechanie wózkiem , także umywalki sterowanej ręcznie lub automatycznie, montaż wszelkiego rodzaju uchwytów i poręczy, specjalnych baterii dla osób z niesprawnymi dłońmi, montaż opuszczanych szafek i blatu kuchennego, montaż drzwi przesuwnych

2.Przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności:

tylko i wyłącznie tzw. oprzyrządowanie, a w tym : montaż dźwigu dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, zmiana sterowania - na ręczne, zabezpieczenie progów samochodu przed zniszczeniem przez wózek, zakup i montaż bagażnika na wózek.

3. Zakup i naprawa indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności:

Są to wszelkiego rodzaju przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny. Zakupiony sprzęt powinien cechować się indywidualnym przeznaczeniem i niezbędnością w rehabilitacji oraz ułatwiać osobie niepełnosprawnej wykonywanie czynności życiowych. Na przykład : telefax dla osób niesłyszących, dyktafon dla niewidomych, protezy, obuwie ortopedyczne, rotory, okulary, poduszki i materace przeciwoleżynowe.

4. Zakup wydawnictw i materiałów szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności.

Są to książki , broszury , kasety audio-wideo dotyczące np. metod usprawniania, prasa dla osób niepełnosprawnych.

5. Odpłatność za zabiegi rehabilitacyjno-usprawniające.

Są to m.in. zabiegi chirurgiczne zmierzające do przywrócenia ograniczonych funkcji (wyrok NSA w dn. 17.10.1996 S.A./Sz 2668/95), turnusy rehabilitacyjne, rehabilitacja lecznicza (leczenie + usprawnianie).

6. Odpłatność za pobyt na leczeniu sanatoryjnym, w placówkach rehabilitacyjno - szkoleniowych, leczniczo - opiekuńczych i szkolno - wychowawczych

, oraz odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne - usprawniające.

7. Opłacenie przewodników

osób niewidomych I lub II grupy oraz osób niepełnosprawnych ruchowo z I grupą inwalidztwa (limit 2000 zł.)

8. Utrzymanie psa przewodnika przez osoby niewidome I lub II grupy (limit j/w.)

9. Używanie samochodu osobowego będącego własnością osoby z I lub II grupą inwalidztwa lub mającej ją na utrzymaniu (lub dziecko niepełnosprawne do lat 16) - w związku z przejazdami na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne (limit j/w.)

10. Opieka pielęgniarska w domu nad osobą niepełnosprawną w okresie przewlekłej choroby, uniemożliwiającej poruszanie się oraz **usługi opiekuńcze**, świadczone osobom niepełnosprawnym, zaliczonym do I grupy inwalidztwa.

11. Opłacenie tłumacza języka migowego

12. Kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych

13. Odpłatny, konieczny przewóz na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne:

- a) osoby niepełnosprawnej - karetką transportu sanitarnego;
- b) osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa oraz dzieci niepełnosprawnych do lat 16 - również innymi środkami transportu.

14. Odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem na:

- a) turnusie rehabilitacyjno-usprawniającym;
- b) leczeniu sanatoryjnym w placówkach leczniczo-sanatoryjnych, rehabilitacyjno - szkoleniowych i leczniczo - opiekuńczych oraz szkolno - wychowawczych;
- c) koloniach i obozach dla dzieci oraz młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych.

Ważne : należy zachować bilety !

15. Wydatki na leki

w wysokości stanowiącej nadwyżkę ponad kwotę 134,00 zł(w 2000 r.) miesięcznie pod warunkiem, że lekarz specjalista stwierdzi, że **osoba niepełnosprawna** (nie dotyczy osób nie mających orzeczenia o niepełnosprawności lub grupie inwalidzkiej) powinna stosować określone leki stale lub czasowo.

Adresat: Stowarzyszenie Osób Niepełnoosprawnych, Inwalidów, Ich Opiekunów i Przyjaciół „SON:” w gliwicach „W odpowiedzi na Wasze pismo z dnia 16.12.97r. pragniemy poinformować, iż przy zakupie biletów na spektakle własne Teatru Muzycznego przysługuje 30% zniżka dla emerytów i rencistów. Natomiast koniecznym opiekunom osób niepełnosprawnych Teatr proponuje zakup tzw. wejściówki za „symboliczną złotówkę”. Osoby na wózkach mają wstęp bezpłatny. Przesyłamy serdeczne pozdrowienia, z wyrazami szacunku - Teatr Muzyczny, Biuro Obsługi Widzów. ; dnia 9.01.98 r.

Z szacunkiem pięknie dziękujemy i pozdrawiamy wyjątkowo świątecznie.

[w górę](#)

Gość „SONaty”

Śląskie Forum Organizacji Socjalnych KAFOS (adres : 40 - 101 Katowice 7 ul. Chorzowska 13 a) jest związkiem pozarządowych organizacji socjalnych działających na terenie województwa śląskiego, zarejestrowanym w Sądzie Wojewódzkim w Katowicach 20 sierpnia 1998 r.

Głównymi celami KAFOS są: integracja pozarządowego sektora socjalnego, reprezentowanie i wspieranie organizacji członkowskich.

Główne problemowe obszary działania:

1. Integracja pozarządowego sektora socjalnego,
2. Współpraca z administracją publiczną,
3. Podnoszenie jakości usług socjalnych,
4. Współpraca z Parytetowym Związkiem Socjalnym Północnej Nadrenii Westfalii w Niemczech,
5. Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych WRZOS.

Zarząd Stowarzyszenia „SON” w Gliwicach informuje, że z dniem 1.06.2000 r. powstało przy naszej organizacji Przedstawicielstwo KAFOS w Gliwicach. Zapraszamy organizacje pozarządowe z terenu gliwickiego i zabrzkiego do współpracy. Telefon : 332 - 44 - 49

[w górę](#)

Orzecznictwo rentowe

Podstawy prawne: - Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 (z późn. zm.); -Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dn. 8 sierpnia 1997 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy do celów rentowych (Dz.U. z 1997 r. Nr 99poz.612)

Orzekaniem o niezdolności do pracy do celów rentowych zajmuje się lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Lekarz orzecznik wydaje orzeczenie, kwalifikujące osobę jako:

- 1.całkowicie niezdolną do pracy oraz samodzielnej egzystencji,**
- 2.całkowicie niezdolną do pracy** (utrata zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy),
- 3.częściowo niezdolną do pracy** (utrata zdolności do pracy, zgodnej z poziomem kwalifikacji).

Lekarz orzecznik może orzec: - okresowa niezdolność do pracy (jeśli według wiedzy medycznej istnieje możliwość odzyskania zdolności do pracy, - trwała niezdolność do pracy (jeżeli według wiedzy medycznej nie istnieje możliwość odzyskania zdolności do pracy. **Prawo do renty ma osoba** która spełni jednocześnie następujące warunki : 1. Jest niezdolna do pracy, 2. Ma wymagany okres zatrudnienia, 3. Niezdolność do pracy powstała w czasie zatrudnienia lub w okresie równorzędnym albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów. Osobie, która spełnia WSZYSTKIE wymienione warunki przysługuje : = **renta stała** - jeżeli niezdolność do pracy jest trwała, = **renta okresowa** - renta ta przysługuje przez okres wskazany w decyzji organu rentowego, = **renta szkoleniowa** - jeżeli wobec tej osoby orzeczono celowość przekwalifikowania zawodowego, ponieważ nie może ona pracować w dotychczasowym zawodzie. Renta ta przysługuje przez 6 miesięcy z możliwością przedłużenia, ale nie dłużej niż o 30 miesięcy. Renta szkoleniowa wynosi 15 % podstawy wymiaru renty, a jeżeli niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie jest spowodowana wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową wynosi 100 %.

PAMIĘTAJ ! Niezdolność do pracy orzeczona przez lekarza orzecznika do celów rentowych, nie oznacza, że osoba niepełnosprawna nie może podjąć pracy. Od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS nie przysługuje odwołanie.

[w górę](#)

Niepełnosprawni - normalna sprawa ?

Wiele osób zetknęło się z dużymi planszami informacyjnymi (celowo nie używam ich obiegowej ale obcej nazwy), przedstawiającymi antyczne rzeźby, uszkodzonych - bez rąk lub bez nóg, postaci ludzkich. Zdeformowane, niemal rupiecie, ale cenne i chronione, będące świadectwem minionych wieków i kultur. Aby je obejrzeć w oryginale, wiele osób z całego świata przemierza setki kilometrów. Dla nikogo nie są odrażające, nikt nawet nie pomyślał żeby je usunąć lub gdzieś schować, aby nie obrażały ludzkich doznań estetycznych. Nikt nawet nie wpadł na pomysł, aby zrobić oddzielne muzeum dla uszkodzonych dzieł sztuki. Wprost przeciwnie, stanowią cenne dziedzictwo kulturowe, dla ochrony i zabezpieczenia którego wydaje się ogromne pieniądze. Często nie ma nawet znaczenia, kogo te rzeźby przedstawiają.

Dlaczego w ten sposób nie traktuje się żyjących współcześnie bezrękich, beznogich lub inaczej „uszkodzonych” ?

Nadal, na kilka dni przed trzecim tysiącleciem niemal na całym świecie i w bardzo wielu dziedzinach życia dyskryminuje się osoby niepełnosprawne, dokonuje się ich segregacji bądź izolacji. Są wykorzystywane, poniżane, i upokarzane. Nie są to wyłącznie pojęcia z krajów Trzeciego Świata. Tak dzieje się również w naszym kraju na codzień. Najtrudniejszy do zrozumienia jest fakt, że dzieje się tak w majestacie prawa. Chcecie dowodów ? Proszę bardzo !

Zacznijmy od polskiego prawa, które teoretycznie fantastyczne, jest przede wszystkim bardzo niepełnosprawne.

Przyglądając się działaniom kolejnych rządów i ustawodawstwa polskiego w dziedzinie rozwiązań dotyczących osób niepełnosprawnych, możemy dostrzec pewne działania, zgodne z wytycznymi, zawartymi w „Standardowych zasadach wyrównywania szans osób niepełnosprawnych”, przyjętych przez Zgromadzenie ONZ 20 grudnia 1993 r. podczas 48 sesji. W 1993 roku przyjęty został Rządowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Ich Integracji ze Społeczeństwem. Konstytucja RP zawiera odpowiednie zapisy, mające zapobiec praktykom dyskryminacyjnym wobec osób niepełnosprawnych. Kodeks Pracy zawiera zapis, zabraniający dyskryminacji osób niepełnosprawnych w stosunkach pracy. Sejm uchwalił ustawę o zatrudnieniu i rehabilitacji osób niepełnosprawnych, zawierającą wiele rozwiązań idących w kierunku wyznaczonym przez Standardowe Zasady. W dniu 1 sierpnia 1997 r. została przyjęta przez Sejm RP uchwała - Karta Praw Osób Niepełnosprawnych.. Sejm wezwał jednocześnie Rząd i władze samorządowe do składania corocznie do 30 czerwca informacji o podjętych działaniach w celu urzeczywistniania praw osób niepełnosprawnych. Karta powinna zatem stanowić wytyczne dla polityki władz rządowych i samorządowych w dziedzinie rozwiązań, dotyczących niepełnosprawnych. Niestety, jest ona aktem ogólnym, nie gwarantuje konkretnych uprawnień, jest jedynie deklaracją praw. W związku z tym osoby niepełnosprawne nie mają możliwości wniesienia skargi konstytucyjnej. A powodów jest wiele. Chociażby izolacja we własnych mieszkaniach.

Czasem z powodu uwięzienia przez rodzinę wstydzącą się niepełnosprawnego, ale częściej z powodu powszechnie występujących barier architektonicznych. Uczenie się w zwyczajnych szkołach lub pracowanie na otwartym rynku pracy graniczy niemal z cudem. W szkołach często rodzice zdrowych dzieci nie życzą sobie, aby ich dziecko miało kontakt na przykład z dzieckiem na wózku inwalidzkim, jakby to było zaraźliwe. Nie wszyscy pedagogowie mogą i chcą sobie zadać dodatkowy trud pracowania w klasie integracyjnej. To oczywiste, jeśli w klasie jest 30 dzieci, a w tym jedno musi posługiwać się maszyną brailowską.

Osoby niepełnosprawne bardzo potrzebują pracy. Ma ona dla nich przede wszystkim wymiar rehabilitacji społecznej, mimo że czasem nawet nie zdają sobie z tego sprawy. Jeśli jeszcze znajdują zatrudnienie w Zakładach Pracy Chronionej, to są wybrańcami losu, którzy często za cenę wyzyskiwania i upokarzania są zmuszeni godzić się na wszystko, aby jak najdłużej pracować. Nie podoba się ? Droga wolna - za bramą czeka kolejka następných.

Poza niepełnosprawnościami wynikającymi z chorób, wieku, nałogów, braków, niepełnosprawnością prawa i niepełnosprawnościami społecznymi, można by wymienić jeszcze wiele innych aspektów związanych z niepełnosprawnością. Niepełnosprawność polityczna, niepełnosprawność duchowa lub organizacyjna.

Jak widać w tym szerokim spektrum znajdzie się miejsce dla każdego z nas Można powiedzieć, że każdy z nas jedzie na tym samym wózku. Czy można przelicytować, która z tych niepełnosprawności jest bardziej uciążliwa, niebezpieczna czy wręcz groźna ? Okazuje się, że niepełnosprawność jest cechą uniwersalną. Najwyższy czas skończyć ze stereotypami i tworzeniem irracjonalnych barier podziału na „sprawnych” i „niesprawnych”, lub co gorsze „sprawnych inaczej”. Odwróćmy tok myślenia i przestańmy dowartościowywać osoby niepełnosprawne, a zwróćmy uwagę na fakt, że „pełnosprawni” także są pełni ograniczeń. Okaże się wtedy, że nie ma „nas” lub „ich”. Jesteśmy „my”.

Ludzie są sobie nawzajem potrzebni. Zacznijmy się uczyć współistnienia obok siebie. Niepotrzebne są do tego żadne prawa i przepisy. Wystarczy dobra wola oraz posiadana wrażliwość i życzliwość.

3 grudnia jest od kilku lat obchodzony jako Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych. Spróbujmy od tego dnia inaczej reagować na hasło „niepełnosprawność”- każdy w miarę swoich możliwości.

Janina Stoksik -prezes Zarządu Stowarzyszenia SON w Gliwicach

Gliwice, dnia 20 listopada 2000 r.

P. S. Tekst ten załączam do tego wydania naszego biuletynu, ponieważ na jego podstawie wydrukowano w 48 wydaniu „Nowin Gliwickich” artykuł, z którego można wyciągnąć wniosek, że osoby niepełnosprawne tylko czekają na sposobność aby się żalić i narzekać. Osądźcie Państwo czy powyższy tekst ma taki charakter.
